TRƯỜNG THPT ĐỖ ĐĂNG TUYỂN.
Giáo viên thực hiện: Nguyễn Thị Nguyệt
Tiết PPCT: 15,16,19

TÊN BÀI DẠY:

BÀI 9. LIÊN MINH CHÂU ÂU - MỘT LIÊN KẾT KINH TẾ KHU VỰC LỚN

(Thời gian thực hiện: 03 tiết)

I. MỤC TIÊU

1. Về kiến thức

- Xác định được quy mô, mục tiêu, thể chế hoạt động của EU.
- Phân tích được vị thế của EU trong nền kinh tế thế giới và một số biểu hiện của hợp tác và liên kết trong khu vực.
- Đọc được bản đồ, rút ra nhận xét; phân tích được số liệu, tư liệu.
- Vẽ được biểu đồ, nhận xét.
- Khai thác được thông tin từ các nguồn khác nhau về địa lí của EU, hệ thống hóa và trình bày theo chủ đề.

2. Về năng lực

*** Năng lực chung**

- *Tự chủ và tự học:* chủ động khai thác Google Earth, SGK, bảng số liệu và tư liệu để hoàn thành nhiệm vụ.
- *Giao tiếp và hợp tác:* làm việc cặp đôi, nhóm; tham gia kĩ thuật 5W1H, trò chơi theo đội, phòng tranh và phản biện sản phẩm.
- *Giải quyết vấn đề và sáng tạo:* phân tích quy mô, vị thế kinh tế và các biểu hiện hợp tác của EU; lựa chọn thông tin phù hợp để tạo sản phẩm học tập.

*** Năng lực đặc thù Địa lí**

- *Nhận thức khoa học địa lí:* trình bày được quá trình phát triển, quy mô, mục tiêu, thể chế; chứng minh vị thế kinh tế và phân tích các biểu hiện hợp tác, liên kết trong EU.
- *Tìm hiểu địa lí:* khai thác Google Earth, bản đồ, bảng số liệu, thông tin Internet và các tư liệu minh họa; hoàn thành phiếu học tập.
- *Vận dụng kiến thức, kĩ năng:* liên hệ quan hệ thương mại Việt Nam - EU và các sản phẩm của Việt Nam xuất khẩu sang EU.

*** Tích hợp năng lực số**

+ - **[1.1.A2.2] – Tìm kiếm, khai thác thông tin số:** HS sử dụng Internet để tìm hiểu Net-Zero, kinh tế tuần hoàn và EU Green Deal; lựa chọn, hệ thống hóa thông tin về mục tiêu và ý nghĩa đối với phát triển kinh tế, bảo vệ môi trường của EU.

3. Về phẩm chất

- *Chăm chỉ:* Tích cực, chủ động thực hiện các nhiệm vụ học tập; tích cực tìm hiểu, khai thác bản đồ, số liệu và tư liệu về EU.
- *Trung thực:* Có thái độ khách quan trong khai thác, xử lí thông tin và trình bày kết quả học tập; sử dụng tư liệu, minh chứng chính xác.
- *Trách nhiệm:* Tự giác hoàn thành nhiệm vụ cá nhân và nhóm; có ý thức phối hợp, lắng nghe, tôn trọng ý kiến của các thành viên trong quá trình học tập.
- *Yêu nước:* Có ý thức tìm hiểu quan hệ hợp tác giữa Việt Nam và EU, trân trọng những thành tựu hợp tác quốc tế và nâng cao ý thức hội nhập.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Đối với giáo viên

- Máy tính, máy chiếu; kết nối Internet.
- Google Earth.
- Bản đồ các thành viên của Liên minh châu Âu; tư liệu về quá trình mở rộng thành viên.
- Tư liệu về mục tiêu, thể chế hoạt động; Hội đồng châu Âu, Nghị viện châu Âu, Ủy ban châu Âu, Hội đồng Liên minh châu Âu.
- Thông tin và bảng số liệu về vị thế của EU trong nền kinh tế thế giới.
- Phiếu học tập.
- Tư liệu về quan hệ Việt Nam - EU phục vụ vận dụng.

2. Đối với học sinh

- Điện thoại/máy tính có kết nối Internet nếu GV cho phép.
- Google Earth hoặc trình duyệt truy cập Google Earth.
- Canva/Google Slides/PowerPoint nếu nhóm lựa chọn sản phẩm số.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

HOẠT ĐỘNG 1: MỞ ĐẦU/KHỞI ĐỘNG - "AI NHANH HƠN?"

a) Mục tiêu

- Huy động hiểu biết của HS về các quốc gia thành viên EU.
- Tạo hứng thú và dẫn dắt vào nội dung bài học.

b) Tổ chức thực hiện

Bước 1. GV giao nhiệm vụ

- GV chia lớp thành 4 đội.
- Nhiệm vụ: Kể tên các quốc gia thành viên của Liên minh châu Âu.
- Cách tính điểm: 1 điểm/quốc gia.
- Thời gian: 2 phút.

Bước 2. HS thực hiện nhiệm vụ

- Các đội thảo luận nhanh và ghi tên các quốc gia thành viên.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận

- Các đội công bố kết quả; GV kiểm tra, ghi nhận số quốc gia đúng.

Bước 4. Kết luận, nhận định: GV dẫn vào *Bài 9. Liên minh châu Âu - Một liên kết kinh tế khu vực lớn.*

HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

Hoạt động 2.1. Tìm hiểu quy mô của EU

a) Mục tiêu

- Xác định được trụ sở, phạm vi lãnh thổ và một số đặc điểm quy mô của EU.
- Nhận xét được xu thế mở rộng thành viên và quy mô dân số.
- Sử dụng Google Earth để thu thập minh chứng không gian.

b) Tổ chức thực hiện

Bước 1. GV giao nhiệm vụ

- GV tổ chức cho HS hoạt động theo hình thức cặp đôi. Yeu cầu HS dựa vào nội dung SGK, khai thác thông tin và sử dụng phần mềm Google Earth để quan sát, xác định vị trí địa lí, thu thập thông tin cần thiết và hoàn thành phiếu học tập trong 5 phút.
- GV hướng dẫn HS cách sử dụng Google Earth để tìm kiếm, quan sát và khai thác thông tin phục vụ nhiệm vụ học tập.

PHIẾU HỌC TẬP - KHÁM PHÁ QUY MÔ CỦA EU CÙNG GOOGLE EARTH

TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ PHIẾU GOOGLE EARTH

Thử thách	Tiêu chí đánh giá	Mức độ đạt được	Điểm tối đa

1. Định vị "trái tim EU"	Xác định đúng Brussels (Bỉ) - trụ sở EU; có ảnh minh chứng rõ và tọa độ (lat/long).	Đủ và rõ: 2đ; thiếu 1 chi tiết: 1đ; sai: 0đ.	2
2. Khoanh vùng lãnh thổ EU (2021)	Ghim đủ 4 biên cực, ghi tên nước + thành phố; liệt kê đúng ≥5 quốc gia ven biển, có minh chứng bản đồ.	Đủ và đúng: 3đ; thiếu 1-2 ghim/quốc gia: 2đ; sai: 1đ.	3
3. Nhận xét	Có 1-2 nhận xét đúng về xu thế mở rộng và tăng dân số.	Đúng đầy đủ: 4đ; thiếu nhận xét: 3đ; sai: 1-2đ.	4
Trình bày & hợp tác nhóm	Phiếu rõ ràng, có minh chứng từ Google Earth, thể hiện hợp tác nhóm.	Rõ ràng: 1đ; thiếu hoặc sơ sài: 0,5đ.	1

Bước 2. HS thực hiện nhiệm vụ

- HS thao tác trên Google Earth, chụp minh chứng, xác định các vị trí cần thiết và hoàn thiện phiếu theo cặp.
- GV quan sát, hỗ trợ thao tác định vị và đọc ranh giới.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận

- Một số cặp trình bày kết quả; HS khác đối chiếu với bản đồ và tư liệu quá trình mở rộng EU.
- GV sử dụng rubric để nhận xét sản phẩm.

Bước 4. Kết luận, nhận định

1. Quá trình phát triển và mở rộng:

- 1951: Cộng đồng Than và thép châu Âu.
- 1957: Cộng đồng Kinh tế châu Âu - tiền thân của EU.
- 1958: Cộng đồng Nguyên tử châu Âu.
- 1967: Hợp nhất 3 tổ chức thành Cộng đồng châu Âu.
- 1993: Liên minh châu Âu (EU).

2. Quy mô:

- Trải qua quá trình phát triển lâu dài, quy mô EU ngày càng mở rộng cả về số thành viên, diện tích, số dân và GDP.
- Năm 2021, EU có 27 quốc gia thành viên, chiếm khoảng 5,8% số dân và đóng góp 17,8% GDP toàn thế giới.
- Trụ sở EU đặt tại Brúc-xen (Bỉ).

Hoạt động 2.2. Tìm hiểu mục tiêu và thể chế hoạt động của EU

a) Mục tiêu

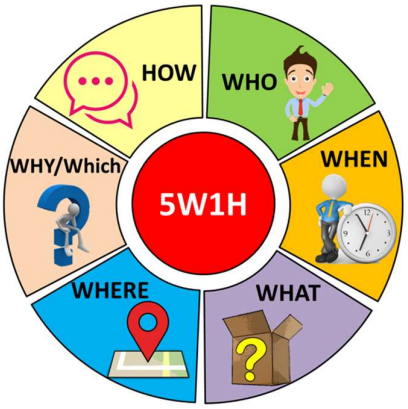
- Trình bày được mục tiêu của EU.
- Nêu được các cơ quan thể chế chủ yếu và vai trò cơ bản của từng cơ quan.
- Rèn kĩ năng đặt câu hỏi và trả lời theo kĩ thuật 5W1H.

b) Tổ chức thực hiện

Bước 1. GV giao nhiệm vụ

- GV chia lớp thành 4 nhóm.
- GV yêu cầu các nhóm dựa vào nội dung mục 2 trong SGK và tra cứu thông tin trên Internet, xây dựng 6 câu hỏi liên quan đến chủ đề "Mục tiêu và cơ chế hoạt động của EU" theo kĩ thuật 5W1H.
- GV phổ biến thời gian thực hiện (5 phút) và cách thức trao đổi, trả lời câu hỏi giữa các nhóm.

PHIẾU 5W1H - MỤC TIÊU VÀ CƠ CHẾ HOẠT ĐỘNG CỦA EU

Từ khóa	Câu hỏi của nhóm	Trả lời
What? (Cái gì)		
Why? (Tại sao)		
Who? (Ai)		
Where? (Ở đâu)		
When? (Khi nào)		
How? (Như thế nào)		

Bước 2. HS thực hiện nhiệm vụ

- Nhóm khai thác SGK, tư liệu và nguồn Internet để xây dựng câu hỏi; dự kiến câu trả lời.
- GV hỗ trợ nhóm điều chỉnh câu hỏi để bám đúng mục tiêu và thể chế hoạt động.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận

- Các nhóm đổi bộ câu hỏi, thảo luận và trả lời.
- GV mời một số nhóm đọc câu hỏi hay và chốt nội dung đúng.

Bước 4. Kết luận, nhận định

1. Mục tiêu của EU:

- Theo Hiệp ước Ma-xtrích (1993), EU xây dựng và phát triển liên minh kinh tế và tiền tệ với một đơn vị tiền tệ chung; liên minh chính trị với chính sách đối ngoại, an ninh chung và hợp tác về tư pháp, nội vụ.
- Theo Hiệp ước Li-xbon (2009), mục tiêu chung là xây dựng một khu vực dân chủ hơn, hiệu quả hơn và có khả năng giải quyết tốt hơn các vấn đề toàn cầu.
- Trong khu vực: thúc đẩy hòa bình, tự do, an ninh và hạnh phúc của công dân; thúc đẩy tiến bộ khoa học - công nghệ; thiết lập thị trường nội bộ, liên minh kinh tế và tiền tệ; phát triển bền vững dựa trên tăng trưởng cân bằng, cạnh tranh cao và tiến bộ xã hội.
- Trên thế giới: duy trì và phát huy các giá trị, lợi ích của EU; đóng góp cho hòa bình, an ninh và phát triển bền vững; thúc đẩy thương mại tự do, công bằng và xóa đói giảm nghèo.

2. Thể chế hoạt động của EU:

Cơ quan	Vai trò
Hội đồng châu Âu	Cơ quan quyền lực cao nhất của EU, gồm 27 nguyên thủ các nước thành viên; giải quyết các vấn đề quan trọng nhất; không phải cơ quan thông qua các dự thảo luật của EU.
Nghị viện châu Âu	Cơ quan làm luật của EU, đại diện cho công dân EU; nhiệm vụ là lập pháp, giám sát và tài chính.
Ủy ban châu Âu	Cơ quan điều hành, đại diện cho lợi ích chung của EU.
Hội đồng Liên minh châu Âu	Cơ quan làm luật của EU, đại diện cho các chính phủ và là nơi các bộ trưởng EU họp để thảo luận về các dự thảo luật.

Hoạt động 2.3. Tìm hiểu vị thế của EU trong nền kinh tế thế giới

a) Mục tiêu

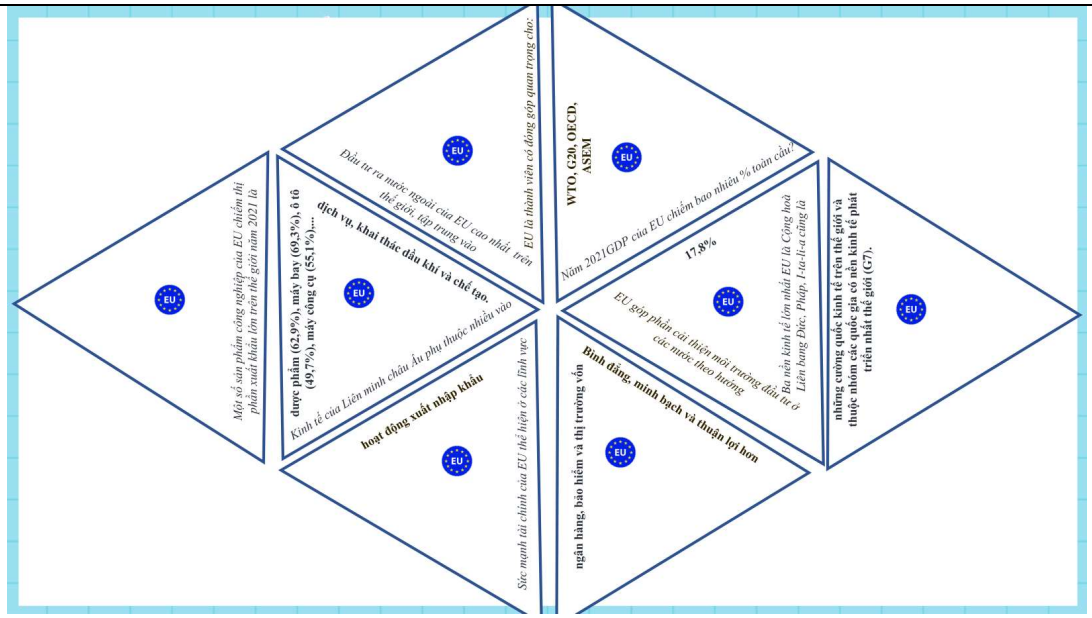
- Chứng minh được EU là một trung tâm kinh tế hàng đầu của thế giới.
- Khai thác thông tin và số liệu về quy mô kinh tế, dịch vụ, sản xuất và vai trò quốc tế của EU.
- Rèn kĩ năng đọc - đối chiếu thông tin qua hai thử thách.

b) Tổ chức thực hiện

Bước 1. GV giao nhiệm vụ

- GV chia lớp thành 4 đội.
- Dựa vào thông tin và bảng số liệu, các đội ghép các câu hỏi với câu trả lời phù hợp, trong thời gian 4 phút.
- Đội hoàn thành nhanh và trả lời đúng nhiều nhất giành chiến thắng.

MẢNH GHÉP BÍ MẬT

PHIẾU HỌC TẬP - MẢNH GHÉP BÍ MẬT

Bước 2. HS thực hiện nhiệm vụ

- Các đội thảo luận, hoàn thành ghép các mảnh thông tin.
- GV quan sát, nhắc HS sử dụng dữ liệu để chứng minh thay vì trả lời cảm tính.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận: Các đội giải thích một số câu và hoàn thiện mảnh ghép.

Bước 4. Kết luận, nhận định

1. Quy mô nền kinh tế:

- Ba nền kinh tế lớn nhất EU là CHLB Đức, Pháp và I-ta-li-a.
- Năm 2021, GDP của EU chiếm 17,8% GDP toàn cầu và lớn thứ ba thế giới, sau Hoa Kỳ và Trung Quốc.

2. Một số lĩnh vực dịch vụ:

- Thương mại: EU là trung tâm thương mại lớn; xuất nhập khẩu hàng hóa, dịch vụ, mua sắm công và quyền sở hữu trí tuệ chiếm 31,0% trị giá toàn cầu.
- Đầu tư nước ngoài: tài liệu nêu EU có giá trị đầu tư ra nước ngoài cao nhất thế giới; tập trung vào dịch vụ, khai thác dầu khí và chế tạo; nguồn vốn ODA rất lớn, hỗ trợ phát triển bền vững ở các khu vực nghèo hơn.
- Tài chính - ngân hàng: sức mạnh tài chính thể hiện ở ngân hàng, bảo hiểm và thị trường vốn.

3. Một số lĩnh vực sản xuất:

- Một số ngành sản xuất có vị trí cao trên thế giới và dẫn đầu xu hướng hiện đại hóa: chế tạo máy, hóa chất, hàng không - vũ trụ, sản xuất hàng tiêu dùng,...
- Năm 2021, một số sản phẩm công nghiệp của EU chiếm thị phần xuất khẩu lớn trên thế giới: dược phẩm 62,9%; máy bay 69,3%; ô tô 49,7%; máy công cụ 55,1%.
- EU là thành viên có đóng góp quan trọng cho WTO, G20, OECD, ASEM.

Hoạt động 2.4. Tìm hiểu một số biểu hiện của hợp tác và liên kết trong EU

a) Mục tiêu

- HS phân tích được một số biểu hiện của hợp tác và liên kết trong EU.
- [1.1.A2.2]: tìm hiểu cam kết Net-Zero, kinh tế tuần hoàn và Thoả thuận Xanh (EU Green Deal).

b) Nội dung: HS quan sát màn chiếu, SGK, hoạt động nhóm, hoàn thành yêu cầu.

PHIẾU HỌC TẬP

Nhóm	Nội dung	Phân tích
1	Thiết lập một EU tự do, an ninh và công lí	
2	Hình thành một liên minh kinh tế và tiền tệ với đồng tiền chung Ơ-rô	
3, 4	Hợp tác chuyển đổi kĩ thuật số và phát triển bền vững	

c) Sản phẩm: HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức:

III. MỘT SỐ BIỂU HIỆN CỦA HỢP TÁC VÀ LIÊN KẾT TRONG EU

1. Thiết lập một EU tự do, an ninh và công lí

- Tự do: Xây dựng thị trường chung với bốn quyền tự do (di chuyển, lưu thông dịch vụ, hàng hoá, tiền vốn). Công dân EU được làm việc, sinh sống ở bất kì đâu trong liên minh. Xoá bỏ rào cản biên giới.
- An ninh: Có chính sách chung về phòng chống tội phạm, khủng bố, nhập cư.
- Công lí: Thiết lập các thủ tục chung giúp thực thi công lí nhanh chóng, bình đẳng.

2. Hình thành một liên minh kinh tế và tiền tệ với đồng tiền chung Ơ-rô

- Đây là mức độ cao nhất trong hợp tác khu vực. Thống nhất về chính sách kinh tế vĩ mô, tiền tệ chung.
- Đồng Ơ-rô (Euro): Giúp bảo vệ nền kinh tế trước những biến động, giảm rủi ro tỉ giá, thúc đẩy tự do xuyên biên giới và tăng sức cạnh tranh.

EM CÓ BIẾT?

Sau khi một số nước Đông Âu gia nhập EU, các ngành công nghiệp sử dụng nhiều vốn và công nghệ ở các nước Tây Âu và các ngành công nghiệp sử dụng nhiều lao động ở các nước Đông Âu bổ trợ cho nhau. Ví dụ trong ngành may mặc: các nước Đông Âu tổ chức sản xuất dệt may còn các nước Tây Âu thiết kế và marketing thương hiệu.

Ơ-rô-dôn gồm 19 quốc gia (năm 2021) sử dụng một đồng tiền chung Ơ-rô. Các thành viên phải phối hợp với nhau trong chính sách kinh tế và tiền tệ để duy trì ổn định và thịnh vượng.

3. Hợp tác chuyển đổi kĩ thuật số và phát triển bền vững

- Chuyển đổi số:

+ Thiết lập tiêu chuẩn công nghệ và truy cập, kiểm soát dữ liệu để tiếp cận và điều tiết thị trường toàn cầu.

+ Lĩnh vực hợp tác: Trí tuệ nhân tạo (AI), điện toán đám mây, thiết bị di động và công nghệ lượng tử.

- Phát triển bền vững:

+ Mục tiêu là phát triển kinh tế xanh.

+ Tập trung vào xây dựng nền kinh tế tăng trưởng cân bằng, hướng tới tiến bộ xã hội, bảo vệ môi trường, khai thác hiệu quả tài nguyên thiên nhiên và thúc đẩy tiến bộ khoa học - công nghệ.

EM CÓ BIẾT?

Thoả thuận Xanh của EU được phê duyệt vào năm 2020, là một bộ chính sách của Uỷ ban châu Âu đưa ra nhằm giải quyết các thách thức liên quan đến khí hậu và môi trường. Trong đó đặt ra mục tiêu vào năm 2030, giảm phát thải khí nhà kính của châu Âu ít nhất 55% (so với mức của năm 1990), tạo ra một nền kinh tế mà không phụ thuộc vào việc sử dụng tài nguyên thiên nhiên.

d) Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

- GV chia lớp thành 4 nhóm, phát PHIẾU HỌC TẬP.
- GV hướng dẫn cụ thể: *"Trong khi phân tích các biểu hiện,* các nhóm dùng điện thoại truy cập Intrenet để tìm hiểu cam kết Net-Zero, kinh tế tuần hoàn và Thoả thuận Xanh của EU(EU Green Deal).
- Các nhóm thảo luận, hoàn thành yêu cầu.

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- Các nhóm tự phân công nhiệm vụ cho các thành viên.
- HS hoạt động nhóm trong khoảng thời gian: 05 phút.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận:

- GV yêu cầu đại diện 3 nhóm báo cáo kết quả, chia sẻ hình ảnh minh họa.
- Các nhóm khác theo dõi, nhận xét, bổ sung.

Bước 4: Kết luận, nhận định:

- GV nhận xét, đánh giá về thái độ, quá trình làm việc, kết quả hoạt động.
- GV chốt kiến thức cơ bản lên màn chiếu.

HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP - "THỬ TÀI HIỂU BIẾT"

a) Mục tiêu

- Củng cố kiến thức về quy mô, mục tiêu, vị thế và hợp tác trong EU.
- Rèn phản xạ lựa chọn đáp án và giải thích ngắn gọn.

b) Tổ chức thực hiện

Bước 1. GV giao nhiệm vụ

- GV tổ chức 4 câu hỏi trắc nghiệm:

Câu 1. Năm 2021, Liên minh châu Âu có tất cả bao nhiêu thành viên?

A. 26

B. 27

C. 28

D. 29

Câu 2. Liên minh châu Âu được thành lập không nhằm mục đích nào sau đây?

A. Lưu thông hàng hóa.

B. Lưu thông vũ khí hạt nhân.

C. Lưu thông tiền vốn.

D. Lưu thông con người.

Câu 3. Một công dân nước Pháp có thể nộp hồ sơ tìm việc làm ở nước Bỉ. Đây là biểu hiện của tự do nào?

A. Di chuyển

B. Hàng hóa

C. Dịch vụ

D. Tiền vốn

Câu 4. Biểu hiện nào mang lại lợi ích thúc đẩy chuyên môn hóa trong EU?

A. Một EU chuyển đổi kĩ thuật số.

B. Một liên minh kinh tế và tiền tệ.

C. Một EU tự do, an ninh và công lí.

D. Một EU phát triển bền vững.

Bước 2. HS thực hiện nhiệm vụ

- HS lựa chọn đáp án theo hướng dẫn của GV.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận

- GV gọi HS nêu đáp án và giải thích bằng kiến thức đã học.

Bước 4. Kết luận, nhận định: GV nhận xét, củng cố những nội dung HS còn nhầm lẫn.

HOẠT ĐỘNG 4: VẬN DỤNG

a) Mục tiêu

- Vận dụng kiến thức để liên hệ quan hệ thương mại Việt Nam - EU.
- Rèn kĩ năng tìm kiếm thông tin và trình bày ngắn gọn một nội dung thực tiễn.

b) Tổ chức thực hiện

Bước 1. GV giao nhiệm vụ

- HS lựa chọn 1 trong 3 nhiệm vụ sau:

- Nhiệm vụ 1: Ở tỉnh (thành phố) nơi em sống có sản phẩm nào xuất khẩu sang EU không? Nếu có, hãy viết một đoạn văn ngắn khoảng 200 chữ giới thiệu về sản phẩm đó.

- Nhiệm vụ 2: Thu thập thông tin về mối quan hệ thương mại giữa Việt Nam và EU.

- Nhiệm vụ 3: Sưu tầm và giới thiệu với bạn bè về hình ảnh những sản phẩm của Việt Nam xuất khẩu đến EU.

PHIẾU VẬN DỤNG

Nội dung	Bài làm
Nhiệm vụ lựa chọn	....

Thông tin/tư liệu thu thập	....
Nguồn	....
Sản phẩm/đoạn giới thiệu	....

Bước 2. HS thực hiện nhiệm vụ

- HS thu thập tư liệu và hoàn thiện nhiệm vụ đã chọn.
- GV nhắc HS lựa chọn thông tin có thể kiểm chứng và trình bày ngắn gọn.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận

- Một số HS/nhóm giới thiệu kết quả; lớp nhận xét và bổ sung.

Bước 4. Kết luận, nhận định

GV nhận xét mức độ liên hệ thực tiễn và khả năng khai thác thông tin của HS.

IV. HƯỚNG DẪN VỀ NHÀ

- Học bài cũ, trả lời câu hỏi SGK.
- Thực hiện nhiệm vụ ở phần vận dụng
- Đọc và tìm hiểu trước *Bài 10: Thực hành: Viết báo cáo về sự phát triển công nghiệp của Cộng hoà Liên bang Đức.*